

MAGARÁG

Ara 1 Lej

VI. ÉVFOLYAM 113 szám
1937. Április 23. Péntek,

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Ma napvilágot lát a nemzeti munkavédelmi törvény

București, április 21. A nemzeti munkavédelméről szóló rendelet törvénnyel kapcsolatos hírek egyre határozottabb formát öltenek. Szombaton az „Ordinea” című fővárosi lap jelentette, hogy a liberális párt jogi szakértőinek sikerült olyan formulát találni, mely nincs ellentétben az alkotmány szövegével s mégis szolgálja a kormányt az azt a szándékát, hogy bizonyos százalékra korlátozza a magánvállalatoknál alkalmazott kisebbségek létszámát. A jelentés szerint a rendelet törvény megjelenésére még ezen a héten számítani lehet.

Ezeket a híreket látszik megerősíteni a „Rador” távirati ügynökségnek az a jelentése, miszerint az új törvényrendeletet már kedden szentesítette Öfelsége és az szerdán jelenik meg a hivatalos lapban.

A kisebbségeket is igen komolyan érintő rendelet törvény előkészítése, amennyiben a hírek megfelelnek a valóságnak, a legnagyobb titokban folyt le s annak tartalmáról alig szivárgott ki valami. Az a feltételezés, hogy a rendelet törvénynek a magánvállalatok kisebbségi alkalmazottaira súlyos kihatása volna, amennyiben hetvenöt százalékos, etnikailag román személyzet alkalmazását teszi kötelezővé, egyelőre szintén nem több, mint az előzményekből levont következtetés s néhány lap magánhíradása.

Életbe lépett a spanyol határok ellenőrzése

London, április 21. A keddre virradó éjszaka pontosan 12 órakor életbelépett a spanyol szárazföldi és tengeri határok nemzetközi ellenőrzése.

A tengerészeti és légügyi minisztérium hivatalos közleménye rendelkezéseket közöl az éjjelkor életbelépett spanyol partiellenőrzéssel kapcsolatban. A közlemény 1. a köztársasági hajóhad és légihaderő a lehetőséghez mérten meg fogja védeni a spanyol köztársasági lobogót viselő hajókat; 2. meg

fogja akadályozni, hogy a köztársasági lobogót viselő hajókat, bármi legyen is szállítmányuk, feltartóztatásuk vagy utvonatuk megváltoztatására kényszerítsék; 3. éppen úgy megoltalmazza azokat az idegen hajókat is, amelyek védelmét kérik; 4. különös gondot fordít a földközi tengeri övezetre; 5. ha a szolgálat teljesítése áldozatot követel, a köztársasági hajóhad és légierő habozás nélkül köteles ezt vállalni.

Hol az igazság?

A törvényszék: életfogytiglanra ítélte

A tábla: felmentette

a rablógyilkossággal gyanúsított embert

Oradea, április 21. 1936 március 29-én borzalmas rablógyilkosság történt a satumare megyei Blidar községben. Ismeretlen tettesek éjnek idején meggyilkolták a falu egyik leggazdagabb emberét, Szelevenszky Pétert és feleségét. s a házból 7000 lei készpénzt elraboltak. A nyomozás megindult és csakhamar súlyos gyanúkok alapján el is fogtak öt embert: Hotca Stefan, Holdis Grigoret, Huszár Györgyöt, Pap Györgyöt és Stan Iont. Valamennyien bevallották a tettet úgy a csendőrök, mint a vizsgálóbíró előtt. 1936 november 3-ára ki is tűzték a törvényszéki főtárgyalást. A satumarei törvényszék előtt a vádlottak valamennyien tagadták a terhükre rótt bűncselekményt, az ellenük szóló bizonyítékok alapján a dr

Valer Marcus—dr Gavril tanács az első vádlottat, Hotca Stefan életfogytiglani fegyházal sújtotta. A többi négy vádlottat bizonyítékokhiányában felmentették.

Hotca felebbezett az ítélet ellen, a többi négy felmentése ellen pedig az ügyész jelentette be felfolyamodást.

Tegnap tárgyalta az oradeai tábla a felebbezést és megsemmisítette a satumarei törvényszék ítéletét s Hotca Stefan felmentette a vád alól. Hasonlóképpen felmentette a többi vádlottat is, elutasítva az ügyész felebbezését.

A felmentő ítélet széles körben keltett feltűnést.

Négyszemközt

Sassu igazságügyminiszter szavai felejthetetlenül bevésődtek szívünkbe. „A demokratikus intézményeket, amelyeket a mi pártunk helyezett a román állam alapjára teljes erővel védelmezzük meg”. Ezt mondotta Sassu. Továbbá ezt is hozzáfűzte: „Kormányozni annyi, mint fenntartani és megerősíteni a rendet”. Szívünkbe véstük a miniszter szavait. Soha, soha el nem feledjük. De ő se!

100 milliós német kölcsön?

Gerlin, április 21. A hatalmas német Otto Wolf koncern 100 millió márka kölcsönt ajánlott fel Romániának. Ennek ellenében árut és gépet szállítanának Romániának.

Visszautasította a Semmitőszék Pauker Anna felebbezését

București, április 21. A Semmitőszék ma visszautasította Pauker Anna és 17 társának felebbezését.

Homokkal a tüntetők ellen

Páris, április 21. A francia rendőrség új apparátussal kísérletezik, mely az uccai tüntetéseket vérontás nélkül leszerelné. A készülék hatalmas tömeg homokot szór a tüntetőkre.

Francia lapok Landsburryról

Páris, április 21. A francia lapok gunyó megjegyzésekkel kísérik Hitler és Landsburry tárgyalásait. Kétségbevonják az angol munkásvezér kompetenciáját. Azt tartják, hogy Landsburry akciója kontrakarrizozza Van Zeeland munkáját.

Az „Isteni Szél” Párisban

Páris, április 21. Az „Isteni Szél” utasai ma Párisba érkeztek. Itt is meleg fogadtatásban részesültek.

Kemálé a Márk Twain-díj

Newyork, április 21. A Mark Twain alapítvány aranyérmét ma kiadta a bizottság. Az idén Kemal Attatürk kapta meg az érmet.

IDŐJÁRÁS

A hőmérséklet lassu emelkedése, kelet szél, Csapadék Basarabiában s Moldovában.

A pünkösdi nagy „rumba” ajándék-akciónk 20. száma

Kiásta feleségét a sirból,

hogy még egyszer megcsókolja

és aztán telakasztotta magát

Sculeni, Megrendítő esemény tartja izgalomban Sculeni, basarabiai községet. Vasile Russu fiatal falusi gazda, aki alig pár happal ezelőtt vesztette el feleségét, tegnap reggel, mint egy örült kóborolta be a falut. A falusiak megértették fájdalmát s nem zavarták kérdéseikkel. Délben azonban úgy, egy óra felé, két falusi ember, akik a temetőbe igyekeztek, arra lettek figyelmesek, hogy egy ember sirt ás. Közelebb mentek s legnagyobb megdöbbenésükre tapasztalták, hogy Russu Vasile ássa ki felesége sírját. Közelebb mentek és látták, amint a földalomban esztét vesztett ember össze-vissza csó-

kolja elhunyt hitvesét s szeméből szivárognak a könnyek. Amikor észrevette az embereket, gyorsan visszaeresztette a koporsót a sirba s eltűnt.

Az egész falu keresésére indult, de csak este akadtak rá. A szomszéd községben, — egyik barátjának házában fel akarta magát akasztani. Kihallgatták s elmondotta, hogy még egyszer, utoljára meg akarta csókolni elhunyt hitvesét, hogy, aztán ő is végezzen magával...

Az esemény megrendítette az egész falut.

Borzalmas családirtás egy ókiráltság-beli községben

Cernăuți, április 21. Borzalmas családi dráma játszódott le tegnap Cotul Vânătoriilor községben. Dél előtt 10 órakor Nicolae Borasciuc, aki valósággal nyomorgott a faluban, puskájával agyonlőtte feleségét, 4 esztendőes egyetlen gyermekét megfojtotta, majd fegyverével magát lőtte szíven. Mire rájuk találtak, már mindhárman halottak voltak.

A borzalmas családirtásnak oka nyomor volt.

Halálba menekült az érdekházasság elől

București, április 21. Tegnap újabb megrendítő öngyilkosság történt București mellett. Vally, Benes 23 éves gyönyörű leány, a vonat elé vetette magát.

Vally Benes szép volt — és szegény volt. Anyjával nyomorgott abból a kicsiny keresetből, amelyet hetenként varrásból megkeresett. Utóbb anyja beteg lett s megtakarított kevés pénze eluszott orvosra, gyógyszerre. Anyja sokszor tanácsolta neki, hogy menjen férjhez, vagy szerezzen gazdag barátot.

Hetekkel ezelőtt jelentkezett a gazdag vőlegény is. Egy milliomos. Kezét és pénzét ajánlotta föl Vallynak. De Benes Vally nem fogadta el...

Tegnap délután sétálás ürügye alatt elbucszott anyjától. Egy óra múlva az Északi Pályaudvarról telefonáltak az anyjának, hogy leányát elűtötte a vonat.

Bucsulevelében csak ennyit hagyott hátra:

— Jobb a halál, minthogy eladjam magam.

Holttest

a szekrényben

Defektívregény

74

— Olyan gonosz ember Zanette ur?

— Ellenkezőleg, a legjobb ember a világon. Csak rólam van rettentően rossz véleménye. Szerinte én csak boldogtalanná tudnék tenni egy nőt. Még mindig éretlen kis fiúcskának tart, aki legfeljebb játszani tud, de nem családot alapítani, pénzt keresni, gyerekeket nevelni és eltartani egy asszonyt.

— És ő maga? — érdeklődött Burly, aki örült, hogy ilyen közvetlen forrásból, néhány intimitást hallhat a bankárról. — Zanette ur, nem akar újból megházasodni?

— Nem gondolnám, felelte Georges, rövid gondolkodás után. — Azt hiszem, — egy életre elég neki a házasságból, a féltékenységből, a tragédiákból. Két ilyen tragikus eset egyszerre...

Elhallgatott, látszott rajta, hogy már többet mondott a kelleténél. De Burly most már nem hagyta ennyiben. Most, amikor véletlenül arra a tárgyra tértek, ami őt most mindennél jobban érdekelte. Ezért, mintha nem vette volna észre, Georges hirtelen elnémulását, megkérdezte:

— Kettő, persze Jourdain doktorné a második. De ő csak a család barátja volt. Vagy talán több ennél? Jóban volt a bankárral?

Georges megállt az utca kellős közepén

és csodálkozva nézett a beszélőre.

— Honnan tudja, hogy Jourdain doktort ismertük?

— Évától hallottam.

— Marraud doktor is tudja?

— Most már igen — szaladt ki könyvemlően az ügyvéd száján.

Georges rosszalóan csóválta a fejét.

— Szegény ember, őt igazán megkímélhette volna ettől a kellemetlenségtől. Semmi szükség arra, hogy ez a szerencsétlen fickó kételkedhessen menyasszonya hűségében, a de most már sietnem kell, különben lekésem a tréninget. Mikor látjuk?

Kezetnyújtott az ügyvédnek. De Burly még tudni szeretett volna néhány részletet.

— Nem értettem, mit akart mondani az előbb. Miért kételkedhetik menyasszonya hűségében a doktor, ha tudja, hogy az Zanettené házirosva volt?

Georges-nak nem tetszett a téma.

— Hát csak úgy gondoltam, — felelte kitérően. És amikor Burly tovább faggatta, úgy tett, mintha nem értené, mire célzott s fűtöztetett egy taxinak. Mielőtt Burly visszatarthatta volna, már beugrott a kocsi és bucsút intett az ügyvédnek. Burly dühösen nézett a távolodó taxi után.

— Ez a fiú tud valamit, ami fontos lehet számomra, — mormogta hangosan. Rögtön be is akart számolni erről a beszélgetésről Gomarnak és a betörő bisztrójába ment. Gomart azonban nem találta ott és a csapos még azt sem tudta megmondani, hol lehet ilyenkor a gazdája. A várakozást céltalannak találta Burly, leghelyesebbnek tartotta, ha hazamegy irodájába. De mialatt hazafelé tartott, egyre Georges elejtett szavai jártak a fejében.

(Folyt. köv.)

RUMBA-JEGY

SZELVENY

Negyedik széria

20

Aki a folytatólagosan megjelölt 40 számot összegyűjti, résztvesz a „Rumba”-játékban

1937. április - május

NAPOS OLDAL

Szabósztrájk Clujon

Sztrájkolnak a szabó legények igaza van mindnek, szegénynek, tanuljanak szabni a gazdák lámb, bérüket mily szűkre szabták.

FINOM HELY

— Hallja pincér, hogy meri a levesemből kézzel kivenni a legyet?
— Ne tessék félni, nem bánt. Már nem él.

POSTÁN

— Ez a levél igen nehéz. Tessék még bélyeget ragasztani rá.
— De hiszen ha még egy bélyeget tesz rá, nehezebb lesz.

FÉRJEK

— Már két esztendeje, hogy egy szót sem szóltam a feleségemhez.
— Miért?
— Hogy ne szakítsam félbe.

Lesz-e hazardjáték Sínájában?

București, április 21. A sinaiai játék kaszinót, mint ismeretes, belügyminiszteri rendeletre betiltották az összes többi játék-kaszinókkal együtt, megfélebbizte a belügyminiszteri végzést s tetemes kártérítési igényt beperelte az államot. A Tábla, mint ismeretes, a kaszinónak adott igazat és kijelentette, hogy a betiltás jogtalan volt s a kár megtérítésére a kaszinónak polgári úton joga van igényt tartani.

Az állam azonban megfélebbizte a ítéletet a Legfelső Semmitőszékhez, amely hétfőn hozott döntést az ügyben. Elrendelte az ügy újra napirendre való tűzését.

A Semmitőszék a felek közös kérésére fogja kitzetni a terminust.

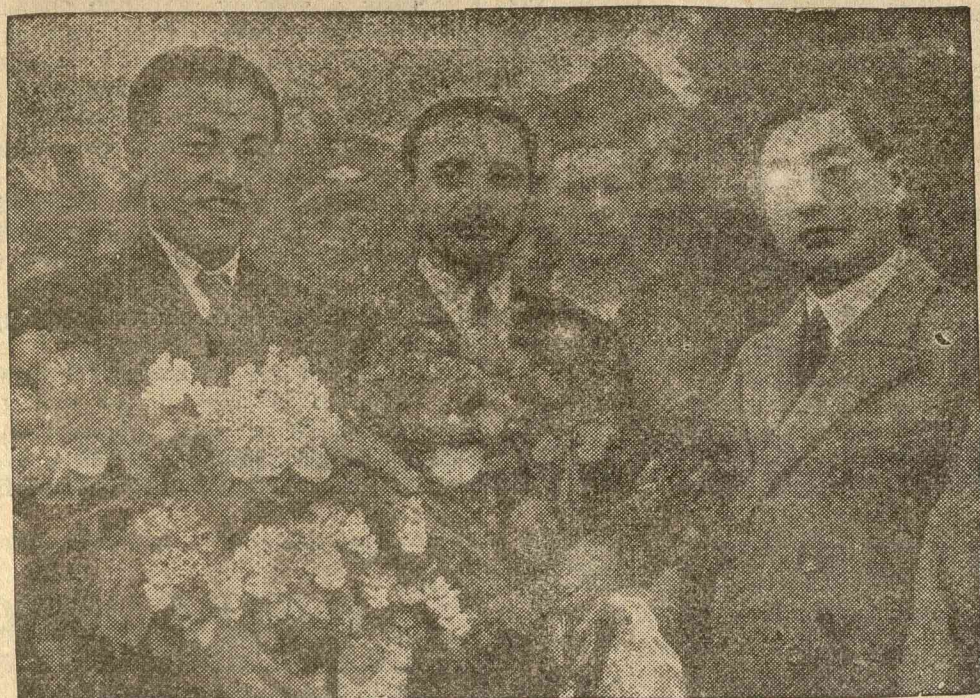
Szövet maradékok öltönyre, kabátira, kosztűmre, nadrágra és sport ruhára. — **Vászon, zefir, szabókellékek**
STEINER maradékos
Oradea, Calea Victoriei 3. az udvarban.

Tizenhárom hónap egy évben...

Bécs, április 21. A tudományos köröknek most ismét foglalkoztatja az a naptár, melynek megvalósítását a Népszövetség már egyszer megpróbálta keresztülvinni. Az új „racionális” naptár nem 12, hanem 13 hónapból áll. Így ugyanis el lehet kerülni az állandó eltéréseket, amiket eddig a szökőévekkel próbáltak eltüntetni. 365 nem osztható pontosan az eddigi 30, 31, sőt 28 napos hónapokkal. Mennyivel praktikusabb az összes hónapokat 28 naposokká tenni, ezek összege tizenhárommal szorozva 364. Marad tehát egy üres nap, ami jó arra, hogy az újével megünnepeljük.

Az új naptárnak tulajdonképpen semmi hátránya nincsen. Csak előnye van. De a világ nehézkés ilyen dolgokban s nem valószínű, hogy a 13 hónapos naptárt sikerüljön a közeljövőben bevezetni.

KÉPES NAGYVILÁG

Az „Isteni Szellő” pilótái Berlinben

A japán pilóták, miután négy nap alatt megtették Tokio—London között a hatalmas távolságot, európai körutra indultak, hogy hazájuknak szerzett dicsőséget learassák.

A holland királyok temetkezési temploma

Egyik hollandiai városkában áll ez a templom, mely karakterisztikus külsőt ad a kis városnak.

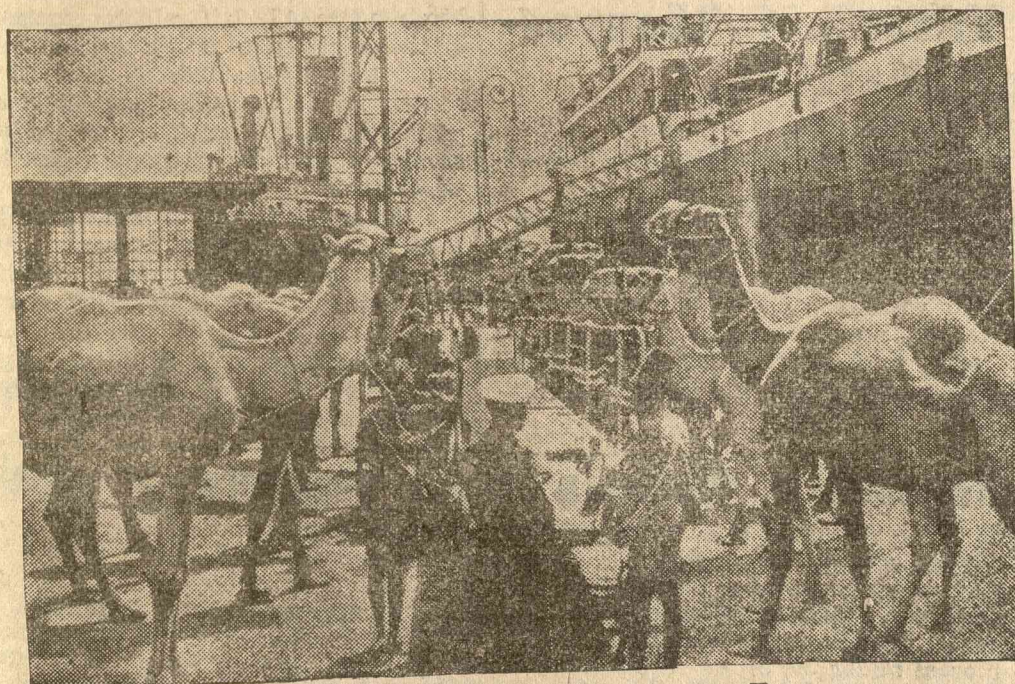
Angol hadsereg lpi fakir ellen

Az indiai lázadás oly komoly méretet öltött hogy az angol hadvezetőség hét divízió küldött a láza dók leverésére.

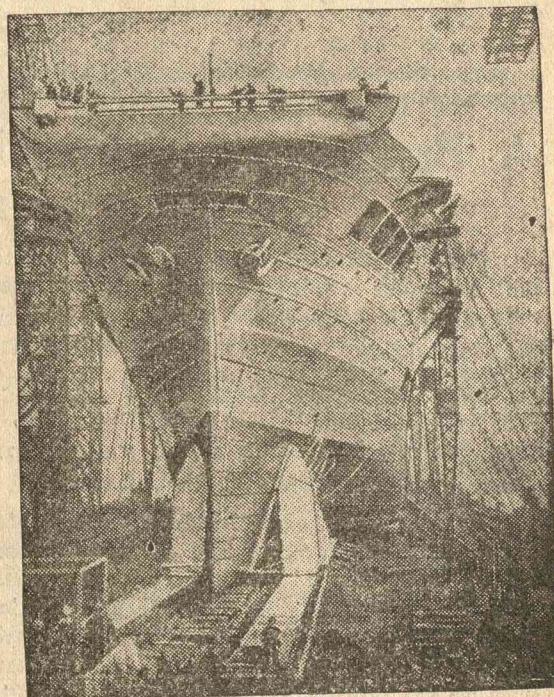
Az új magassági világrekorder

Az olasz M. Stoppani megdöntötte a magassági világrekordot. Gépével 4863 méterre emelkedett.

Indulás a római parádéra

Most fogják Etiopia elfoglalását megünnepelni Rómában. Az ünnepségre 41 tevéet használnak.

Az új modern repülőgépanyahajó

Angliában most bocsátották vízre ezt a hajót, mely 70 repülőgépet tud magával vinni. Képzeljük el, ha egy ilyen repülőgépanyahajó megfelelő páncélhajó kíséretében, egy ellenséges kikötő előtt megjelenik...

Olasz lap

**elismeri Blum szilárd
belpolitikai helyzetét**

Róma, április 21. A Lavoro Fascista írja: „Ki akar forradalmat Franciaországban?” De la Rocque semmiesetre és Doriot sem. Az előbbi, hogy elkerülje új pártjának feloszlását, megbizta hűséges Ybarnégarayét, hogy nevében jelentse ki a törvényhozásban: a pártnak semmi köze a Tűzkereszt; sőt felhatalmazta annak kijelentésére is, hogy ha pártját a kormány békében hagyja, akkor a párt semmit sem tesz Blum antifasiszta politikájával szemben. Rö-

viden: összelappadás az egész vonalon. És mit tesz Doriot? Ő is összelappad. Az utóbbi időben heves támadást intézett a kommunista párt ellen, amelyet a Komintern lát el pénzzel, de a kormánnyal szemben nem foglalt el semmilyen forradalmi álláspontot...

A népront nem fog széthullani. Meg lehet verni, de nem beszédekkel. Ezért van Blumnak igaza. Franciaországban nincs forradalmi veszély, és semmi sem mutat arra, hogy a dolgok megváltoznának...”

Timisoarai rabbi a pénzhamisítók egyik áldozata

Timisoara, április 21. A napokban leplezett óriási aranyu pénzhamisítás számai egész Timisoaráig elhúzódnak. Igaz ugyan, hogy itt csak áldozata él a pénzhamisítók, az egyik timisoarai hitközség rabbi.

Az egyik pénzhamisító bevallotta, hogy a timisoarai rabbit is becsapta a hamis pénz-

zekkel. A rabbinak 56 ezer lej értékű ezüst neműje volt. A szélhámosok megjelentek a rabbinál és „megvették” a régi ezüstöket.

A vallomás alapján tegnap a rendőrség házkutatást tartott a szegény kárvallott rabbinál és a hamis pénzeket lefoglalta.

Megjeleni:

Lázadás a lepratáborban

című szenzációs riportregényünk

Okvetlenül olvassa el!

Kapható az összes újságárusoknál!

Döntés egy valóperben

A festőművészek szabad udvarolni, hogy megrendeléshez jusson

Budapest, április 21. G. E. festőművész felesége ideiglenes nőtartás címén keresetet indított férje ellen, amelyben havi 200 pengő tartásdíjat követel. A férje vele szemben megszegte a házastársi hűséget.

A férj a keresettel szemben meglepően védekezik.

— A látszat áldozata vagyok — én ugyanis mesterségemből kifolyólag kényte-

len vagyok társaságokba járni, ahol sokszor arra is kényszerülök, hogy udvaroljak a hölgyeknek, hiszen manapság minden eszközt meg kell ragadni arra, hogy egy művészember megrendeléshez jusson.

A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után tényként állapította meg, hogy G. E.-né jogos ok nélkül hagyta el férjét, s ezért elutasította ideiglenes nőtartási díj címén követelését.

A Budapesti Nemzetközi Vásár az építőanyagkereskedelem szolgálatában

Nagy feltűnést keltett a hivatalos lapnak az a közleménye, amely szerint a román minisztertanács megengedte a CFR igazgatóságának, hogy a dornavatrai és az iliai vasutépítkezésekhez tízezer tonna cementet vámmentesen hozhassanak be külföldről, — még pedig alkalmasint azért, mert tulmagnak találta a belföldi cementárakat.

A minisztertanácsi határozat közzététele óta az építőanyagok exportjával és importjával foglalkozó kereskedők egyre-másra kapják az értesítéseket arról, hogy mindenféle építőanyagot és természetesen cementet is igen előnyösen szerezhetnek be és mindenféle építőanyagot, főként fűrészelt fát a legelőnyösebben értékesíthetnek az április 30-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár építőipari tőzsdéjén, mert az ott beszerzett vagy értékesített építkezési anyagokat a magyar vasutak tíz százaléka fuvardíj-ked-

vezményrel szállítják.

Ilyen körülmények között csak természetes, hogy a romániai érdekeltségek is megragadják ezt az alkalmat, annál is inkább, mert hiszen a Budapesti Nemzetközi Vásár igazolványával a CFR vonalain 25% a magyar vasutakon pedig 50% kedvezmény nyel tehetik meg a budapesti utat úgy az oda, mint a visszautazásnál és ezenfelül még egy sereg egyéb kedvezményt élvezhetnek.

Az élet higgadt, józan leélése...

hátrább, van mint valaha. A kulturált embertípus a csillagok világába repül, de lelke mégis borus, tönkretett szervezete és idegei fáznak, a kultura pokoli zaja, zslibongása, forrongása között s megbolygatott idegek kergetik a szegény, szánandó embert. Örül mozifilmként lepergő nyomoruságos szenvedések és kiszámíthatatlan betegségek özön tengerébe, mint: gyomor, bél, epe, vese- és májmegbetegedések, valamint ideges fejfájások és álmatlanság által okozott kiszámíthatatlan sok-sok szenvedés felé.

A világhírű amerikai Gastro D. amelyet legnevesebb orvosok, hosszú kísérletek alapján, legkiválóbb gyógyszernek ismertek el, a fent említett megbetegedések eseteiben, sőt régi, idült már-már gyógyíthatatlannak tartott ideges emésztési zavarok esetében is kitűnő orvosságnak bizonyult.

„Gastro D” kapható az ország összes gyógyszertáraiban és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, București Calea Victoriei 124.

A nagy világ

Annakidején, amikor Liautey marsall megszállta Marokkót, és úgy látszott, hogy hosszabb tartózkodásra rendezkedik be, Muley Hafid, a nemrég elhunyt szultán egyáltalában nem volt elragadtatva a dologtól és tolmács útján megkérdezte a francia követet, hogy miért maradnak tulajdonképpen a franciák a marokkói partvidéken. A francia követ kijelentette, hogy ez azért történik, hogy fenntartsák a rendet, hangsúlyozta azonban, hogy ez az intézkedés csak — átmeneti jellegű. Muley Hafid egy pillanatig elgondolkozott, majd sóhajtván megjegyezte: „Amikor Allah megteremtette a világot, valószínűleg ő is azt mondta, hogy ez a teremtés csak átmeneti jellegű”.

Jeff Davis, az amerikai csavargók királya nemrégiben nyilatkozatot küldött a lapoknak és ebben közölte, hogy amerikai példára állítólag nemzetközi csavargóegylet alakult, amelynek már eddig is csaknem — 100.000 tagja van. Jeff Davis közlése szerint csak magából Angliából több mint huszezer csavargó jelentkezett felvételre az új egyesületbe, amelynek céljai egyelőre ismeretlenek.

RÁDIÓ MŰSOR

PENTEK:

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez 13.25: A sport hírek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás 18: Gramofonlemez 19.10: Gramofonlemez 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetekben: Felolvasás, hírek. Majd utána: hírek külföldről mémetül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. 11: Hírek 13: Déli harangzó 13.05: Zongora 14: Lemezek 17.15: Diákfelőrá 18: Felolvasás 18.30: Klarinét 19: „Az országépítő szent király városa”. 19.30: Cigányzene 20.30: „A Rajna kincse” az Operából. 24: Hírek angol nyelven. 24.05: A hamburgi színház igazgatójával beszélgetés. 24.15: Cigányzene

Nemcsak a tökéletes profil fogyvere a nőnek!

Ugyanolyan fontos, hogy az arcbőr bársonyos, friss, üde és tiszta legyen. Ennek elérése egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal krémek és puderek teljes biztosítékot nyújtanak Önnek arra, hogy arcbőre sima és üde lesz, mert a legfőbbkételesebb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az arcbőrt ápolják és kiválóan tapadó képesek. Floreal krémek 40 lei tégelyenként. Floreal puder 30, 50 és 90 lei. — A Floreal cikkek főraktára: Pap Drogueria Grădeea, Bulvardul Regele Ferdinand No 9. Telefon 6-56.

Angol újságíró interjúja uralkodókkal

London, április 21. A News Chronicle folyóirat közli kiküldöttének, Cummingsnak Ofelsége Carol királlyal folytatott beszélgetéséről küldött beszámolóját. Cummings leírja, hogy az uralkodó több, mint félórán át tárgyalt vele a különböző európai politikai kérdésekről és Románia szerepéről. Cummings Ofelségét, mint a testi egészség minőségét állítja be, modern uralkodóként, aki állandóan tájékoztatva van az egyes miniszteriumok tevékenységéről, aki reggel 9-től, egész nap, gyakran a késő éjszakai órákig dolgozik.

„Carol király kezében tartja Románia sorsát”

Cummings befejezésül írja: „Ofelsége Carol király kezében tartja Románia sorsát. Tekintélyét, amit az évek során kifejtett, fáradhatatlan munkával szerzett, egyhangúlag elismerik. Romániában való tartózkodások alatt beszéltem az összes pártok és társadalmi osztályok képviselőivel. Mindannyian megegyeztek abban, hogy II. Carol király uralkodása elhárította egy politikai káosz veszélyét és stabilizálta a nemzeti élet érverését. Ennek a rezsimnek bármilyen változása elképzelhetetlen.

Mit akar Németország a Dunavölgyében?

Holnap ül össze Schuschnig osztrák kancellár tárgyalni az olasz külügyminiszterrel. Olasz részről előre hangsúlyozzák, hogy a tárgyalásoktól nem kell nagy eredményt várni.

Az osztrák külügyminisztériumot ugyanis elsősorban az érdekli, hogy a német-olasz megegyezés mennyiben befolyásolja Ausztria függetlenségét és a status quo elvét nem akarja-e Németország felborítani a Dunavölgyében.

Az olasz lapok igyekeznek erre is feleletet adni. Hangsúlyozzák, hogy Németország, Olaszországgal karöltve azt akarja elérni, hogy a Dunavölgyében minden eseményre befolyást gyakoroljon. Ezt a célt szolgálta a jugoszláv-olasz megegyezés is.

Kegyelmet kapott a kis bécsi cseléd lány elvetemedett hóhéra

Bécs, április 21. A bécsi törvényszék az elmúlt év októberében halálra ítélte Luner Josefint asszonyt, egy bécsi zongoragyáros feleségét, aki 14 éves fejletlen cselédleányát halálra kiozta. A halálraítelt asszony vé-

dője beadvánnyal fordult a köztársasági elnökhöz és kérte védelem megkegyelmeztetését. Miklós elnök a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta heti egyszeri böjtöléssel és sötét cellával.

A fegyverkezési spekuláció óriási árfolyam-zuhanást

idézett elő a prágai tőzsdén

Prága, április 21. A prágai tőzsdén az árfolyamok eddig még nem tapasztalt óriási mértékben zuhantak. A fegyverkezési versennyel kapcsolatos spekuláció ugyanis hatalmasan felverte a tőzsdei árfolyamokat és a spekuláció csődjének volt a következménye az árfolyamok rohamos esése.

Ki támogatta Stelescu lapját?

București, április 21. A hadbíróság ma folytatta a Stelescu per főtárgyalását. Constantin Gogu író tesz tanuvallomást. Utána dr. Antonescu teológiai tanár vallomása következik.

Tanu arra a megállapításra jut, hogy a egy mindennapi, egy egyszerű árulás aljas és gyalázatos dolog, egy nagy mozgalom előrelépése, amelynek valaki az életét kockáztatja, a leggyalázatosabb dolog és csakis lé-

vektani alapon magyarázható meg minden ezzel kapcsolatos körülmény.

Utána Dumitru Rati törvényszéki bíró tanuvallomásában kijelenti, hogy Bozontan vádlott nyíltzívű, vallásos érzelmű, rendkívül szolid ember, aki személyes érdekeiért nem volna képes brutalitásra. Radescu tábornok tanuvallomásában igazolja, hogy számonként 7-8 ezer lejrel támogatta Stelescu lapját.

Anglia gazdasági élete is súlyosan megérzi a fegyverkezést

London, április 21. Neville Chamberlain angol pénzügyminiszter az alsóház keddi ülésén terjesztette elő az új költségvetést. Bevezetésében hangzott, hogy a múlt évi költségvetés az előirányzatot meghaladó hadi kiadások miatt zárult hétmillió font hiánnyal. Az új költségvetéssel kapcsolatban nyolcvanmillió font kölcsönt vesznek fel a fegyverkezési kölcsönről szóló tör-

vény alapján.

Az új költségvetés bevételi összege 348 millió font, kiadásai 863 millió fontot tesznek ki. A 15 millió fontos hiányt a kormány adóemeléssel kívánja fedezni. Kivétel nélküli zétvédelmi hozzájárulást vetnek ki azokra a kereskedelmi, vagy ipari vállalatokra, amelyeknek jövedelme az elmúlt költségvetési évben meghaladta a kétezer fontot.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 30-tól május 10-ig

50%-os utazási kedvezmény

Vízummentes határátlépés.

Vásárigazolvány egyenként 120 leért, valamint díjtalan felvilágosítás kapható az Európa utazási iroda Banca Dacia, Oradea, Bd. Regele Ferdinand No. 9. és a Wagons Lits-Cook iroda összes fiókjainál.

Ó, „átkozott béke”!

A prágai tőzsdén fekete nap volt. A börzespekulánsok a legeslegnagyobb fegyverrendelésekre számítottak és összevásárolták a fegyvergyárak részvényeit. De mit tesz Isten! Még Hitler is kijelenti, hogy hajlandó a békét biztosítani. Senki sem akar háborút. A spekulánsok megijednek, gyorsan el akarják adni a részvényeket és kész a krach. Ugy, kell nekik!

Csak román nyelvű cégtáblát

Oradea, április 21. Az oradeai chestura rendeletben közli, hogy május 15-től csak román nyelvű cégtáblát szabad kitenni. Ez időpontig mindenki köteles kétnyelvű cégtábláját egynyelvűre átfestetni.

Agyonlőtte elvált feleségét

Simeria, április 21. Megdöbbentő családi dráma játszódott le hétfőn délután három órakor Rosenfeld Laura huszonhatéves kézimunkaüzlet tulajdonosnő üzletében. A fiatalasszony a pult fölé hajolva foglalkozkodott valamin, amikor berontott az üzletbe férje, Scherfer Zoltán 30 éves kereskedő s mielőtt a szerencsétlen nő védekezni tudott volna, több revolverlövessel agyonlőtte. Kiderült, hogy az asszony másfél éve ott hagyta férjét, mert gorombasága miatt nem tudott együttélni vele. Férje többször eredménytelenül kérte a visszatérésre és ezért következett be a véres tragédia.

Ki nem bűnös?

A pénzhamisítás nagy bűn. De az államnak kötelessége olyan pénzt hozni forgalomba, melyet hamisítani nem lehet, vagy nagyon nehéz. Évek óta fennáll a panasz, hogy a törvényes százások - kétfélék. Mindenki tudja: van vonalas száz és van nem vonalas száz. Ha vonalas volt a száz, akkor kevésbé pengett, ha nem volt vonalas, akkor a hangja élesebb volt. Ha tehát a pénz nagyon pengett, de vonalas volt, akkor hamis volt ha nem pengett, de nem volt vonalas, akkor is hamis volt. Ha nem pengett, de vonalas volt, nem volt hamis. Ha pengett, de nem volt vonalas... bocsanat, de már belezavarodtunk. Nemcsak mi, hanem mindenki. Az ami itt a pénzekkel történt, az egyenesen rémes. Hamis pénzgártásban nem vettünk részt, de hamis pénzterjesztésben mindenki bűnös. Mert a zavaros százalékok árja alatt mindenkinek egy vágya volt, mennél hamarabb megszabadulni a gyanús, rosszul préselt és könnyelműen kihozták ezüstpénztől.

500 szabómunkás kimondotta a sztrájkot Clujon

Cluj, április 21. Többszöri tárgyalás ma délután ült össze a cluji munkaügyi inspektorátuson a szabóiparosok és szabómunkások bizottsága, akik a munkások által kért 5—10, illetve 15 százalékos béremelés ügyében kellett határozni. A munkaadók azzal az indoklással, hogy a ruhákért nem tudnak megfelelő árat kapni, teljesen elzárkóztak a munkások követeléseitől, a munkások viszont az elsőrendű szükségleti cik-

kek árának drágulására hivatkozva nem voltak hajlandók követelésüktől elállni. Többórás tárgyalás után a késő esti órákban Chirila dr. vezérinspektor a tárgyalásokat eredménytelenül lezárta és így a cluji 197 szabóműhely, mintegy ötszáz munkása leállítja a munkát.

Összerombolták a lengyel Földhitelintézet irodáit

Varsó, április 21. Egy harminc főből álló diákcsoport tegnap erőszakkal behatolt a lengyel Földhitelintézet varsói irodáiba és a helyiségek berendezését összerombolták. Többek között maró savval leöntötték azt a fres-

kót, mely a régi időkben I. Sándor cár képét ábrázolja. A diákok ténykedése egy, a Földhitelintézet ellen indított sajtóhadjárat tal van összeköttetésben, mely különböző vádakkal illetve az intézetet.

Ford hatalmas béremeléssel akarja agyonütni a szakszervezeteket

Newyork, április 21. Amerikában az a hír járja, hogy az öreg Ford hatalmas csapatot készít mérni a szakszervezetekre. Az autókirály azzal a tervvel foglalkozik, hogy munkásainak legkisebb napibérért 10 dollárban állapítja meg.

Ez az összeg jelentősen magasabb, mint amit bárhol fizetnek az amerikai autópárházban. Sokkal több, mint amennyit Le-

wis követel. Hogy elbirja-e ez az óriási béremelés a kalkulációt, azt persze csak Ford tudja. Ha igen, akkor ez arra bizonyíték, hogy eddig jelentékeny külön nyereségeket vágott zsebre, de az sem lehetetlen, hogy mivel Ford nagyon gazdag, nem számít neki, ha ilyen napibéreket fizet egy ideig, — hogy ezzel elérje célját.

TUDÓSÍTÓNK JELENTI:

SATU-MARE:

Nem engedték meg a medvetáncoltatást. Vasárnap medvetáncoltatók érkeztek Satu-Marera. A rendőrök azonnal betarolták a három macskát a gazdáik a rendőrségre, ahol Cosma Cesar kvesturái titkár közölte, velük, hogy haladéktalanul el kell hagyniok a város területét. A rendőrség állatkinzásnak és az állatvédelmi törvénybe ütköző cselekedetnek minősíti a medvetáncoltatást és nem hajlandó engedélyezni a mutatványt.

Tettenért szerencselovagok. Szombat este a rendőrség rajtaütésszerűen házkutatást tartott a főtéri Iliescu-féle vendéglőben. Egy csoport vendéget ért tetten, amint tiltott szerencsejátékot üztek. Mivel az új törvény szigorúan bírálja el a szerencsejáték üzését, a tettenért kártyásokra börtön vár.

DICIOSANMARTIN:

Mükedvelő előadás. A megyebeli Orga Község ifjúsága nagy sikerrel adta elő a „Betyár kendője” c. népszínművet. Az előadás után bál volt.

ZALAU:

Gyilkol az alkohol. Furau Gheorghe Cheniz községbeli gazdálkodó meghívta komáját Furau Ioant a falu kocsmájába s ott iddogni kezdtek. Furau addig pálinkázott, ameddig eszméletlenül nem esett le a székéről. Hazaszállították s otthon anélkül, hogy magához tért volna, alkoholmérgezésben meghalt. Az ügyészség gondatlanságból elkövetett emberölés címén emelt vádat a vendéglátó ellen.

LUGOJ:

Meghiúsult dinamitos merénylet. Priaca községben Gavrilă Dumitru, Vasile

tor és Munteanu Anna dinamitpatronokat helyeztek el Balanu Péter gazdálkodó házában padlásán s fel akarták robbantani a házat. Szerencsére éppen akkor sikerült lefűlelni őket, amikor a kanócot meg akarták gyújtani. A csendőrség a merénylőket letartóztatta és átadta őket az ügyészségnek.

85.000 lejtt sikkasztott az adóügynök. Sperlea Romulus herendesti adóügynöknél a legutóbbi ellenőrzés alkalmával 80.000 lei hiányt fedezett fel. A vizsgálat megállapította, hogy Sperlea kettős nyugtákkal dolgozott s a behajtott pénzeket saját céljaira fordította. A sikkasztó adóügynököt átadták az ügyészségnek.

TIMIȘOARA:

Agyonlapította a tehervagon. A Timișoara közelében fekvő Sag község vasútállomásán néhány fuvaros egy üres teherkocsit véletlenül nekitolt Marian János 76 éves földművesnek. A vagon olyan erővel lapította a raktár falához Marian, hogy a szerencsétlen öregember meghalt.

GARBOVIȚA:

Csecsemőhullát kapartak ki a kutyák. A Târnava-Mică megyei Garbovița község erdejében a favágók kutyái egy csecsemő hulláját kaparták ki a földből. Felfedezésüket a favágók jelentették a csendőrségnek s a haladéktalanul megindított vizsgálat csakhamar kiderítette, hogy a gyilkos anya Stan cel Prasciwa, ki be is vallotta tettét. Elmondott, hogy ő ölte meg és ásta el az erdőben csecsemőjét. Letartóztatták és az ügyészségre kísérték.

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS
PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN,
ORADEA.
Telefon: 380.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK ára szavanként 2 lei. Legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A hirdetés díja vidékről postabélyegben is beküldhető.
A Rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiert közölünk.

POSTA

Megkezdődött a nagy árkedvezmény
Róna fényképésznél
6 drb. művészi lev. lap csak 80 lei, ugyanaz ami a kirakataimban látható! — Strada Alexandri 4.

1500 leitől készítek angol mintájú szövetből divatruhákat, Tóbiás, Piața Bisericei.

ÁLLÁS

Ugyes rikkancsot felvesz Lázár Márton, Depozit de ziare I. G. Duca, Cristur.

Ugyancsak 13—14 éves rikkancs (újság-árus) gyereket fix fizetéssel vagy jutalékkal és kosztal felvesz Molnár Albert, a Magyar ság megbízottja Aninoasa (Jud. Hunedoara).

Keresünk megbízható újságírókat, Săcășani (jud. Sălaj) részére. Ajánlkozni a kiadóhivatalban, vagy Nagy Lajos, Tășnad megbízottunknál.

Nyomdász tanulót középiskolai végzettséggel felvesz a Pásztor nyomda. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 1029

Nyugdíjasok (csakis intelligens urak) mellékkeresethez juthatnak. Ajánlatot a kiadóba „Megbízható” vagyok jelíggel. 1198

Perfekt könyvkötőnt felvesz a Pásztor Ede cég Piața Mihai Viteazul 4.

Magános ember tehenészek felvétetik. Érdeklődni Str. Pasteur, kefégyár, portánál. 1242

VÉTEL-ELADÁS

Ujjonnan érkezett női és férfi kabát és ruha szövetek és mosóárak nagy maradvékokban. Str. Pavel 27.

Gépvezők figyelmébe! Mindenféle nagy- és kis méretű cséplőgarnitúrák, gőzlokomobillal vagy traktorral, magános cséplők, lokomobillák és traktorok, kizárólagos megbízott: Hof Árpád, Satul-Nou, jud. Arad. 1258

Házi használatra megvételre keresek szívarhajós kis Singer varógépet. Címet a kiadóhivatalba kérek. 1194

Egy 8-as 4 léghörös angol „Marshall” kazán eladó. Értekezni Báth Mihály, elnök-nél, Tășnad. 1243

Tőkéjét rövid időn belül megsokszorozza! Eladó ardeali városban, egyúttal nagyon látogatott híres régi sósfürdőhelyen, főbb utvonalon, szép nagy telek, kis házzal, 40.000 leiert, Nyaraló vagy penzió céljaira nagyon alkalmas. (Építkezés azon a vidéken nagyon olcsó). Befektetett tőke többszörösen megtérül. Bővebbet szóban vagy írásban a kiadóhivatal nyújt. 1237

KÜLÖNFÉLE

Multat, jelent, jövőt mondok 20 lejért és bármilyen bajaiban segíteni tudok. Str. Moldova 58-a Oradea. 1244

Keresek jó forgalmu kocsmát percentre vagy haszonbérbe. Ajánlatot és címet „Azonnal” jelíggel a kiadóba. 1245